

HAMAR KOMMUNE
Rådmannen

Kommunal og regionaldepartementet
postboks 8112 Dep

0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref:
Mette Braathen
Tlf: 62 51 02 32
08/1027(5)

Arkiv:
000//&13
6051/08

Dato:
18.01.2008

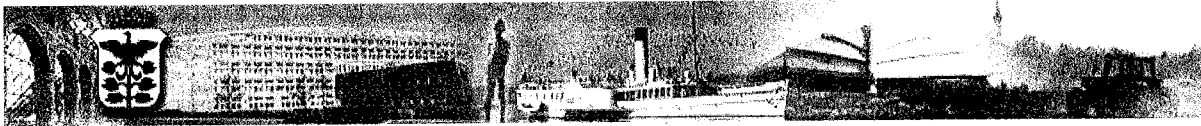
**HØRING - FORSLAG TIL REGLER SOM SKAL BIDRA TIL ØKT
ÅPENHET OG ROLLEKLARHET I KOMMUNER OG
FYLKESKOMMUNER MV**

Det vises til høringsbrev av 03.10.2007, samt e-post fra Martin Hill Oppegaard med bekreftelse på utsettelse av høringsfristen til 18.01.2008.

Vedlagt følger høringsuttalelse fra Hamar kommune. Uttalelsen er behandlet av Hamar formannskap 16.01.2008.

Med hilsen

Mette Braathen
juridisk rådgiver

HAMAR KOMMUNE

Rådmannen

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep

0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref:
Mette Braathen
Tlf: 62 51 02 32
08/1027(6)

Arkiv:
000//&13
6089/08

Dato:
18.01.2008

HØRING - FORSLAG TIL REGLER SOM SKAL BIDRA TIL ØKT ÅPENHET OG ROLLEKLARHET I KOMMUNER OG FYLKESKOMMUNER MV

Behandling/vedtak i HAMAR FORMANNSKAP den 16.01.2008 sak 103/08

Vedtak:

Hamar formannskap har følgende innspill til høringsnotat med forslag til regler som skal bidra til økt åpenhet og rolleklarhet i kommuner og fylkeskommuner mv:

Etikkdimensjonen i kommuneloven

Hamar kommune er enig i at fokus på etisk standard må ha høyt fokus i kommunens arbeid. Kommunen slutter seg derfor til forslaget om endring av lovens formålsbestemmelse.

Kommunens etiske standard gjenspeiles i hvorvidt kommunen har en kultur og rutiner for behandling av saker som innebærer at kommunen innenfor ulike områder og nivåer opptrer på en ryddig og tillitvekkende måte. Kommunens etiske standard kan derfor vanskelig måles på bakgrunn av enkelttiltak. Selv om Hamar kommune har fokus på arbeidet med etikk og i utgangspunktet er positive til å rapportere på konkrete tiltak, ser vi likevel at det vil være en utfordring å finne en form på rapporteringen som fanger opp status i organisasjonen når det gjelder etisk standard.

Egenkontroll i kommunene

Hamar kommune slutter seg til departements forslag som gir kommunens revisor adgang til innsyn og informasjon overfor kommunens leverandører og andre som utfører oppgaver på vegne av kommunen. Hamar kommune har i dag ingen slik kontraktklausul i de avtalene vi inngår. Så lenge hjemmelen ikke gir revisor bedre rett til innsyn enn hva kommunen selv har sikret seg i avtale med sine leverandører, har bestemmelsen liten selvstendig betydning som virkemiddel for å avdekke misligheter. Kommunen vil derfor vurdere hvorvidt det kan være grunnlag for å innarbeide en slik bestemmelse i kommunens standardvilkår.

Hamar kommune stiller seg for øvrig bak departementets vurderinger om at dagens regelverk i tilstrekkelig grad ivaretar kontrollutvalgets uavhengighet. Kommunen har heller ikke erfaringer som tilsier at flertallskonstellasjoner i kontrollutvalget hindrer at det blir reist berettigede saker/krav om granskning.

Habilitet for ledere og styremedlemmer mv i offentlig eide selskaper. Valgbarhet for ordfører mv.

Hamar kommune er av den oppfatning at det for flere av selskapene hvor kommunen er eier er behov for nær tilknytning mellom selskapene og kommunen. Dette fordi selskapene er satt til å forvalte betydelige samfunnsoppgaver og/eller midler på vegne av kommunen. Som eksempel kan nevnes Hamar Energi Holding AS som forvalter Hamar kommunes økonomiske interesser i energibransjen. Kommunen har i sin eierstrategi i selskapet fastsatt at styrets medlemmer bør ha en nær tilknytning til kommunens politiske og administrative ledelse.

For å bidra til demokratisk kontroll og politisk deltakelse, samt sikre kompetanse med gjensidig innsikt og kunnskap knyttet til forhold som berører selskap/kommune, vil det være naturlig at folkevalgte og rådmann er representert i styret i denne type selskaper. Noe annet vil kunne innebære et demokratisk underskudd i kommunalt eide selskap som forvalter betydelige samfunnsoppgaver.

Hamar kommune ser likevel at det særlig utad i enkelte tilfeller kan bli stilt spørsmål om rolleblending når folkevalgte og offentlig tjenestemenn deltar i behandlingen av forvaltningssaker i selskap hvor de selv sitter i styret eller innehar en ledende stilling, er part. For Hamar kommune vil dette likevel gjelde så få saker at det fremstår som lite problematisk dersom man må fratre ved behandling av slike saker.

For å unngå tvil om rolleblending slutter kommunen seg til departementets forslag om at unntaket i habilitetsbestemmelsene i forvaltningslovens § 6 e) oppheves.

Det enkelte styremedlems kompetanse sett i sammenheng med selskapets behov, må være avgjørende ved valg av styre. Behovet for politisk erfaring og tilknytning til kommunen i selskapets styre vil variere avhengig av hva slags virksomhet selskapet driver. Det må derfor bero på en konkret vurdering den enkelte kommune selv er nærmest til å ta, hvorvidt sentrale folkevalgte bør være representert i selskapets styre.

Kommunen kan heller ikke se at ordfører og varaordfører står i en vesentlig annen stilling enn andre sentrale politikere og f.eks. rådmannen. Det er ikke uvanlig at styrer er sammensatt av representanter for eierne. Selv om styret skal ivareta selskapets interesser, er det ikke uvanlig og ofte også ønskelig at styremedlemmene ivaretar eiers interesser inn i selskapet. Uklarhet rundt ordførers stilling vil i en slik sammenheng ikke avvike vesentlig fra dilemmaer også øvrige styremedlemmer kan bli stilt overfor.

Spørsmålet om ordførers og folkevalgtes valgbarhet synes videre mindre konfliktfylt dersom unntaket i habilitetsbestemmelsen for selskap som er heleid av kommunen fjernes. Dersom det skal innføres restriksjoner rundt dobbeltroller som sikrer uavhengighet mellom eier og styret, kan man heller vurdere å innføre en bestemmelse som hindrer at kommunens representant i styret også stiller som representant for kommunen i generalforsamling.

Hamar kommune anbefaler ikke at det innføres valgbarhetsbegrensninger for ordfører og varaordfører til styret i selskaper hvor kommunen har eierinteresser.

Valgbarhet i kommunale foretak

Administrasjonssjefens hjemmel til å kreve utsatt iverksetting og bringe foretakets vedtak inn for overprøving, er i følge forarbeidene tatt inn som følge av rådmannens ansvar som kommunens administrative leder, noe som tilsier at rådmannen bør ha anledning til å melde fra dersom en beslutning i foretaket tegner til å få slike konsekvenser for kommunens øvrige virksomhet at saker etter rådmannens vurdering bør forelegges kommunestyret.

Hamar kommune vurderer det slik at behovet for å kunne forelegge saker for kommunestyret vil være betydelig mindre når rådmannen eller dennes stedfortreder er representert i styret. Rådmannen vil som deltaker i styret trolig kunne bidra til at foretakets beslutninger ses i sammenheng med kommunen som helhet, og at foretaket således ikke fatter vedtak som får konsekvenser av vesentlig betydning for kommunens øvrige virksomhet uten at saken forelegges kommunestyret. Det er i den sammenheng også nærliggende å trekke en parallell til konsern, hvor det er svært vanlig at administrerende direktør sitter i styret i datterselskaper.

Siden rådmannen uansett har et tydelig ansvar overfor kommunestyret som kommunens administrative leder, kan Hamar kommune ikke se at den sikkerhetsventilen rådmannen er gitt ved å kunne kreve utsatt iverksettelse samt å kreve en sak fremlagt for kommunestyret, svekkes ved at rådmannen selv sitter i styret.

Hamar kommune støtter på denne bakgrunn ikke departementets forslag som hindrer rådmannen å sitte i styret i kommunale foretak.

Åpenhet og lovlighetskontroll

Påstand om inhabilitet kan i enkelte saker skape mye støy og svekke tilliten til saksbehandlingen utad. I saker som går over tid, f. eks. i tilknytning til reguleringsprosesser, kan det derfor være en fordel dersom spørsmålet kan bringes inn for lovlighetskontroll før saksbehandlingen er avsluttet og vedtak i saken er fattet. Hamar kommune slutter seg derfor til departementets forslag om at vedtak om lukking og habilitet kan bringes inn for lovlighetskontroll.

Rådmannen anbefaler videre at kommunen slutter seg til departementets forslag om at vedtak om lukking av møter og habilitet protokollføres og hjemles.

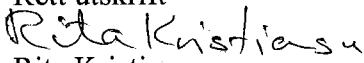
Fastsetting av godtgjøring til styremedlemmer opplysning om ytelser
Hamar kommune slutter seg til departementets forslag om fastsetting av godtgjøring til medlemmer av styret i kommunale foretak og interkommunale selskap. Det samme gjelder forslaget om innarbeiding av ytelser til det enkelte medlem og ledende personer i note til regnskapet.

Suspensjon av folkevalgte

Hamar kommune slutter seg til departementets foreslag om at kommunelovens suspensjonsbestemmelser utvides slik at de også åpner opp for suspensjon når noen er tiltalt eller siktet for ulike former for valgfusk.

Enstemmig vedtatt.

Rett utskrift

Rita Kristiansen